

Riszántuli Híradó
Könyvtár

Lapunk mai száma 8 oldal.

Debreczen, II. évfolyam, 57. szám.

Szerda, 1925. március 11.

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-utca 5. : Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona. Előfizetési ár egy hóra 35000 K

A visszhang.

Bethlen miniszterelnök budai beszéde alaposan felverte azt a dűszegelt, amit magyar politikának, helyesebben magyar pártpolitikának neveznek. Érdekes megfigyelni azt a visszhangot amit a budai szótzat kelet. A szébbeli és a szélsőjobboldal oldalról hatványozottabb dűhvel támadnak a miniszterelnök ellen és sajátban, beszédben egyszerűen azt állítják, hogy a miniszterelnök „durván támadta őket”. Még a józanabb ellenzékiek is per „támadás” beszélnek.

Ebben a nagy hangzavarban az elfogulatlanul ítélőnek mindenekelőtt az tűnhet fel, hogy Magyarország miniszterelnöke, ha véleményét nyilvánítja, ha kormány politikáját körvonalozza, ha az ellene legdühösebb harcát folytatónak visszavág, ha ki fejté igazságait, — akkor az mindjárt „támadás”, még pedig „durva és alacsony támadás”.

Bezzog róla a radikálisok és a szélsőjobboldaliak leszedhették hónapokon át a keresztvizet is. Őt támadták, gyanúsíthatták rágalmazhaták, de ha ő a támadások pengőtűzőlen kirántja a maga igazságainak szabályját, az már „durvaság”, „alacsony színvonalúság”. Heteken át a radikálisok ellenparlamentjében a legválogatottabb módon persziflikálták a kormány egész működését, külön szótárt alkottak Bethlen befekettetésére és az egész passzivitás alatt egyedül abban voltak telontul aktívak, hogy ki tudja a kormányt megnél sötétebb színben feltüntetni.

Bethlen beszédének a visszhangja, melyet a két szélső oldal hallott, nagyon emlékeztet a forradalom előtti időkre, mikor az állítólagos nép hangulatára támaszkodva a forradalmárok mind agresszivebbek lettek, — mind fenyegetőbbek és a közvéleményt szinte agyonterrorizálták és másnak nem szabad volt, hogy igaz legyen. Most is ilyen terrorizálás folyik. Az egy miniszterelnöki beszédre öt-hat oldalról hangzik a lesipulós válasz. Az egyik oldalról a miniszterelnök akarja leteríteni, a másik a másik oldalról, egyik sarokból a gyűlölet kénköves lángja csap fel, a másik oldalról petárdákat robbantanak fel és ha ez a koncentrikus hadakozás mára nem is jó, de arra elég, hogy megtévesszen olyan rétegeket, amelyek kellő ítélőképességgel nem rendelkeznek.

Szó sincs róla, kemény igazságokat vágott politikai ellenfeleinek fejéhez a miniszterelnök, de a keménynek cáfolatát meg sem kísérelték. Pedig erre lettünk volna kíváncsiak. Arra, hogy a szociáldemokraták pártja kijelentse, hogy nem akarja forradalmasítani az országot hogy szakít a kommunista emigránsokkal, továbbá arra, hogy a fajvédők kijelentik, miszerint ráguom az, hogy ők a társadalmi békét akarják megbontani és gyűlöletet szítani, aztán arra, hogy Vázsonyi a miniszterelnök állításával szemben a polgári álláspont mellett nyilatkozzék, stb., stb.

Am mindez nem következett be és csak azt halljuk és olvassuk, hogy a miniszterelnököt támadják, — mert mertte őket, az új csalahatlanokat

támadni — Az egyik oldal szerint Bethlen reakciós, mert nem ismer el a forradalmi áldemokráciát, a másik oldal szerint áruló, mert a kereszt

mellé nem óhajtja a gyűlölködést iktatni. — Beszélnek, irnak össze-vissza mindent. Ugy tesznek, mint Bodóné, mikor a bor árat kérték..

Bethlen miniszterelnök beszéde a választói jogról.

A választójog nem magán, hanem közjog. — A fokozatos fejlődés eive. — A kisgazdák a nyílt szavazás mellett.

Az egységespárt elfogadta úgy általánosságban, mint részleteiben a választójogi javaslatot.

Budapestről jelentik: Az egységes párt kedden délután Almássy László elnökielte alatt értekezletet tartott. Legelőbb is elparentálta az elhunyt Hegyeshalmy Lajos volt miniszteri.

Puky Endre, a választójogi javaslat előadója ismertette ezután behatóan a javaslatot. Beszámolt mindek előtt arról, hogy a párt 20 tagu választójogi bizottsága milyen munkát végzett. Majd rátért a javaslat részleteire.

A javaslat szerint a 24 évet meghaladó lakosságból 54,6 százaléknak lesz szavazati joga.

1874. évben a 24 éven felüli férfi lakosságnak csak 19 és fél százaléknak volt szavazati joga és viszont a Vázsonyi javaslatával szemben is a jelenlegi törvényjavaslat ezen a téren emelkedést jelent.

Rámutat arra is, hogy a női szavazók száma meg fogja haladni a 800 ezret. A nyílt és titkos szavazás kérdésére áttérve konstatálja, hogy a Vázsonyi féle javaslattal szemben szintén kétségkívül haladás mutatkozik.

Bethlen beszéde.

Bethlen István gróf miniszterelnök azokat a szempontokat ismerteti, amelyek a javaslat megalkotásánál a kormányt vezették.

— A választójog olyan instrumentum, amely egy nemzet helyes politikai működését hivatott szabályozni. Ennek a kérdésnek megítélésénél a legbecsületesebb és legőszintűbb nemzetszeretetre van szükség, mert a választójog nem arra való, hogy különböző társadalmi osztályoknak és rétegeknek ajándékokat osztogasson. A választójog csak eszköz arra, — hogy a salus rei publicae minden körülmények között általa biztosítsák.

— Vannak elméletek, amelyek szerint minden polgárnak vele született joga a választójog. Ennek ellentmond az, hogy a választójog állandó politikai harc tárgya. Itt olyan folyamattal állunk szemben, amelyben nincsen megállás, csak evolúció. Ezt kizárólag az ország érdekeinek kell befolyásolnia. Az ősi magyar közjogi felfogást fogadja el irányadóul ebben a kérdésben és ennek alapján megállapítja, hogy

a választójog nem magánjog, hanem közjog, amellyel a nemzet olyanokat ruház fel, akiket ér-

telmi és politikai szempontból is megfelelőknek tart arra, hogy az ország sorsát irányítsák

és részt vegyenek a törvényhozásnak munkájában. Ebből azt a következtetést kell levonni, hogy a választójog nem minden emberrel vele született jog, hanem a választójog képesség.

— A választójog keretének megalkotásánál is ez a szempont kell, — hogy irányadó legyen. Rá kell mutatni ezzel szemben arra, hogy a nemzet érdeke az, hogy a közéletben minden társadalmi osztály hallassa szavát. Figyelemmel kell lenni e mellett arra, hogy minden társadalmi osztálynak képviselést kell biztosítani a törvényhozásban arra is, hogy ez helyes arányok szerint történjen. — Nem lehet, hogy egyetlen osztály tulajdonra kerüljön a törvényhozásban.

A demokrácia Magyarországon mást jelent tartalmaz mint Nyugaton. A gazdag nyugati államok megérették már a demokrácia legtagabb értelmezésére is. Magyarország azonban sem kulturális, sem pedig közgazdasági fejlődése nem engedi meg, hogy ezt az ideológiát törvénybe iktassuk. Magyarországnak a mellett, hogy mindenek fölé kell helyezni a nemzeti érdekek megvédését, nem szabad elzárkózni a modern törekvések elől.

Ezen a téren Magyarországnak csak addig a határig szabad elismenni, amíg a saját létét nem kockáztatja.

— A fokozatos fejlődés az evolúció elvi alapján áll. Megfelelő iskolázottság és kellő előkészítés nélkül nem lehet a tömegeknek ugynevezett jogokat adni, nem lehet főként azért, mert Magyarországon nincsen egységes szervezett intelligencia, amely nagy nemzeti átfogó kérdésekben egyöntetű álláspontot tudna elfoglalni. — Eppen azért itt sokkal könnyebb a romboló törekvéseket a demokráciának a magán céljai szolgálatába állítani. Azért csupán, hogy a külföld elismerését megnyerhessük — áldozatokat nem hozhatunk.

Attér ezután a titkosság kérdésére. A választójog, mint közjog, nyilvánosan gyakorlandó. A polgár, amikor szavaz, a nemzet képviselője. A közjogot éppen ezért nem lehet titkosan gyakorolni, mert elvész a felelősség érzése.

A titkos szavazás hívei azzal argumentálnak, hogy Magyarországon

minden kategóriában a szavazók annyira befolyásolhatók, hogy ezzel szemben egyedüli orvosszer a titkosság. Azonban megfelelnek arról, hogy a szavazót nemcsak felülről, de alulról is lehet befolyásolni. A titkos szavazás bizonyos viszonylatban a demagógia leghathatósabb fegyvere. Azokkal szemben, akik az egész vonalon a nyílt szavazás híveinek vallották magukat, megállapítja, hogy a meglévő és szerzett jog konfiskálására gondolni sem lehet, mert ez súlyos kompromisszókat idéz elő és ellenkeznék a trianoni rezonnal. Tisztára bürokratikus szempontból a választójog kérdését elbírálni nem lehet és ezért — jóllehet, a nők szavazati jogával szemben a pártban arányai merültek fel, ő a nők szavazati jogát fenntartandónak véleményezi.

— Reméli, hogy a fokozatos fejlődés útján elérkezik majd oda, ahol e téren a nyugati államok is állanak. Történeti fejlődésünk feltételei azonban parancsoló szükségé teszik e téren is a kellő mérsékletet és tartózkodást. Teljes hite és meggyőződése az, hogy a választójogi javaslat jelenlegi formájában egyik emeltyűre lesz a nemzeti fejlődésnek. Nyugodt lélekkel ajánlja tehát a pártnak a javaslat elfogadását.

A párt tagjai hosszú és zajos éljenzéssel fogadták a miniszterelnök beszédét.

A vita.

Szily Tamás állást foglalt a nők választójoga és a titkosság ellen.

Mivel azonban a miniszterelnök kijelentette, hogy a titkosság kérdésében való állásfoglalást nem teszi pártkérdéssé, a javaslatot elfogadja.

Halász Móríc olyan élethevágóan fontosnak tartja a titkosságkérdését, hogy ebben a kérdésben megnyugyással csak akkor fogadna végleges elintézését, ha abban az országgyűlés másik háza is részt venne.

A kisgazdák a titkosság ellen

Csontos Imre kijelenti, hogy ő és kisgazda társai nem zárkóztak volna a titkosság mellett a választójogi állásponttól sem. — ha mellőzték, azonban készséggel megnyugyoznak benne. — Kijelenti, hogy

sem a nők választójogának, sem a titkosságnak nem híve.

Baros Andor szintén a titkosság ellen foglal állást.
Báró **Kaas Albert** a tisztviselők képviselővé való választhatóságát és az inkompatibilitást tette szóvá.
Lovász János megrösi, hogy

a kiszáradt valamennyien a nyílt szavazás alapján állanak.
Borbélye Pál hasonló értelemben szólal fel.

Bethlen válasza

Ezután **Bethlen István** gróf reáztalt az egyes felszólalásokra.
Halász Móriának ezt válaszolja, hogy a felsőház megalakítása semmi esetre sem előzheti meg a választói jogi törvény megalkotását. — A nők választói jogára nézve azt válaszolta, hogy

súlyos politikai hibának tartaná a nők teljes kizárását a választói jogból.

Itt szerzett jogokról van szó, amelyek konfiskálása igen kellemetlen hátsó járna.

A titkosságra vonatkozólag megismélli a múltkor tett kijelentését, hogy ezt nem tekintí párt-kérdésnek.

Rámutat arra, hogy a párt programjában benne van a titkosság, ami azt jelenti, hogy a párt a titkos szavazást fokozatosan akarja megvalósítani. Ettől az álláspontjától a politikai következetlenség vádjá nélkül el nem térhet.

Ami a kiszáradt részéről felmerült azt a kívánságot illeti, hogy a városokban és a falvakban is egyenlő szavazási rendszert léptessenek életbe, ezt szintén nem tartja elfogadhatónak. Rámutat arra, hogy a városi szavazók óriási többsége a lesczorosabb függési viszonyban áll, míg a falu gazdasági eselédeket leszámítva, jóformán csupa független gazdaszisztencia.

Ez a helyzet különbség teszi indokoltá azt, hogy a politikai véleménynyilvánítás jogát a városokban a titkos szavazás útján szabályozza.

Nem helyes, ha úgy fogják fel a kiszáradt ezt a kérdést mintha a titkos szavazás a városok részére ajánlák volna. Ez csak a fokozatos fejlődésnek első tapja.

E fogadják a javaslatot.

Rakovszky Iván belügyminiszter ezekre az aggályokra nézve tesz meggyugtató kijelentéseket, amelyek az ajánlási eljárásra vonatkozólag elhangzottak.

Almássy ezután a vitát bezárta. A javaslatot úgy általánosságban mint a törvényben elfogadottnak jelentette ki.

Főendiházi javaslat.

Az értekezlet ezután áttért a főendiházi javaslat tárgyalására.

Ilyés József előadó ismertette a javaslatot. Fejtegetései után **Kaas Albert** báró kifogásolta, hogy az evangélikus egyház nem bír annyi tagsági hellyel még az arányszám szerint sem mint az egyéb egyházak.

Eörfly Imre kéri, hogy a kézműiparosság szintén helyet kapjon.

Az idő előrehaladottságára való tekintettel az értekezlet a javaslat további tárgyalását felfüggesztette és annak folytatását legközelebbi pártértekezletre tűzte ki. — Az értekezlet után pártvacsora volt, amelyen felszólalás nem történt.

Bolgár vélemény a magyar földreformról.

Szofia, március 10. A Bulgarije hosszabb cikkben ismereti a magyar földreformot. A cikk részletes aatokkal számol és behatóan tárgyalja a magyar földbirtokrendező bíróság működését. Nagy elismeréssel szól a bíróság tevékenységéről és befejezésül annak a reményének ad kifejezést, hogy a függőben lévő kérdéseket rövid időn belül véglegesen el kell fogják.

A Bethlen-kormány négy éves munkája a belső rend és béke helyreállítása terén.

Vass miniszter nyilatkozata.

Egyik fővárosi lap munkatársa megkérdezte **Vass József** népjóléti minisztert, mi volt a közvetlen indító oka annak, hogy a vasárnapi gyűlésen a szociáldemokratákról és a zsidókról ismeretes nyilatkozatát megtette. A miniszter tudvalevőleg *a zsidókról azt mondta, hogy hálával és csendességgel tartoznak Bethlen iránt.*

Vass József a kérdésre a következőket válaszolta:

— En a sajtó egy részében olyan agresszivitást látok megnyilvánítani, amely kell, hogy a higgadt politikusokat gondolkodóba ejtse. Ha az ember azt az elapvetet veszi figyelembe, hogy minden akció visszahatásra vezet, arra az álláspontra kell jutnia, hogy ilyen sajtóagresszivitás, amelynek lehet hogy van antecedens akciója is, feltétlenül megszüli a maga visszahatását és új nyugtalanisági hullámokat okoz a társadalomban és a politikában. Ezekre a hullámokra pedig semmi szükség nincsen. Ami az én csendességre felhívó helyen félreértett szavaimat illeti, arra akartam rámutatni hogy *a Bethlen-kormány az elmúlt 4 év alatt rendkívül nagy mértékben váltotta valóra a kormányváltáshoz fűzött várakozásokat. Különösen pedig a belső rend és béke helyreállítása szempontjából.*

— Emlékezzünk csak vissza 1919-re, a kommun utáni időkre. — továbbá 1920-ra, azokra az időkre, amelyek **Bethlen István** kormányralépését megelőzték, (1920 áprilisára). — Az 1920-as választásokon a szociáldemokrata párt még meg sem merete kísérni a politikai érvényesülést.

Azokban az időkben Budapest éjjeli élete, de a vidéki nagyobb városok közbiztonsági is igen sok elítélendő jelenséget mutatott fel,

amely jelenségek miatt nem kevesen azok közül, kik most ezt a kormányt és **Bethlen István** személyét is hevesen támadják, a saját biztonságukért aggodtak és belső személyes hálával konstataálták: évről-évre, hogy az aggodalmat indokoló okok éppen **Bethlen István** ereje és politikája következtében lépésről lépésre megszűntek.

Erre kívántam én rámutatni, a mikor azt mondtam és pedig nem először, mert az 1923-as indemnitási beszédeemben, mint miniszterelnökhelyettes szóról szóra kifejezem, hogy több higgadtságot, megfontolást, a vézett derék munkának elismerését,

hangosak részéről pedig esendességet kérek, mert régi igazság az, hogy az antiszemitizmust nagy részben nem a keresztények csinálják.

Juniusra lesz a legközelebbi „létszámszökkentési intézkedés“ az államnál.

A szanalási törvény értelmében a tisztviselők 3 százaléka kerül kibocsátásra.

Az állami alkalmazottak létszámszökkentésével kapcsolatban olyan hírek kerültek forgalomba, hogy a kormány május elséjére ismét nagyobb szabású B listát készít el.

Illetékes helyen a legújabb létszámszökkentésről a következő hiteles információkat kaptuk:

— Nem fedi a tényeket az, hogy január 1-én nem történt meg az állami adminisztrációkban a törvénynek megfelelő létszámszökkentés. — Ez igenis megtörtént, abban a mértékben, amint azt a szanalási törvény előírja. Hogy súlyosabb mérvben nem érezte ezt meg a tisztviselői társadalom, ennek oka az, hogy az úresedésben levő állásokat a kormány uszszólván teljes egészükben törölte, másodsor pedig az, hogy kevesen kerültek akarattal ellenére B-listára, mert igen sokan önként kérték a létszámszökkentési állományba helyezésüket. Így ezeknek a létszáma, valamint az úresedésbe jött állások törlése megadta azt a százalékot, amelyet a létszámból ki kellett hasítani.

A moszkvával kapcsolatot tartó horvát képviselők mandátumait megsemmisítik.

Az ellenzékiek álláspontja: kivonul a szkuptsinából

Belgrád, márc. 10. A minisztertanács tegnap este 6 órától fél 10 óráig tartó ülésén hosszas vita után elhatározták, hogy az államvédelmi törvény alapján megsemmisítik a horvát köztársasági paraszt párt vezetői közül azoknak megbízó leveleit, akik ellen bizonyítékok merültek fel arra nézve, hogy meg nem értették a kapcsolatot tartottak fenn Moszkvával. A horvát köztársasági paraszt párt többi mandátumáról még nem hoztak határozatot. Ezek sorsáról a kormány valószínűleg a mai nap folyamán dönt. Valószínű, hogy ezeket a mandátumokat nem semmisítik meg, kivéve azokat, amelyek ellen komoly panaszok merültek fel.

— Az ellenzék végrehajtó bizottsága szintén tanácskozást tartott, amelyen főképen azt tárgyalta, hogy milyen álláspontot fog elfoglalni a Radies mandátumok megsemmisítése esetében. Az ellenzék körökben állítják, hogy a Radies mandátumok megsemmisítése esetén kénytelenek lesznek elhagyni a szkuptsinát.

Az ellenzék körökben állítják, hogy a Radies mandátumok megsemmisítése esetén kénytelenek lesznek elhagyni a szkuptsinát.

A haszonbérlek 24 aranykoronás buzaárfolyamot kívánnak a bérátszámításnál.

Budapest, március 10. A bérlek egyesülete egyelőre a folyó gazdasági évre kér egy új buzaárfolyam megállapítást, amely a bérlek szerint métermázsánként körülbelül 350 ezer mártkorona, vagyis 24 aranykorona lenne. Az egyesület a bérbeadóktól felfogott érdekekben kér méltányos és teljesíthető megoldást, mert enélkül a bérbeadók ki volnaának téve annak, hogy egyáltalán semmi bért nem kapnának a bér-

lőktől. Ugyanez vonatkozik a kisbérletek uszora béreire, am lyek indokolatlanok és amelyeket szintén rendezni kell.

Ujabb bizonyíték Leirer ellen

Budapestről jelentik: Tegnap megjelent a rendőrségen egy magas rangú városi hivatalnok és bejelentette, hogy **Leirer Lőrinc** január 1-én nála járt, hogy boidog újévet kívánjon neki.

Ez a bejelentés azért érdekes, mert ellentétben áll **Leirernek** azzal az állításával, mely szerint ő január elején ágyban fekvő beteg volt.

Mar 10. rendőrbizottság ma meg a korábbiakhoz hasonlóan Nagykovácsiba utazott, hogy a tényállást megállapítsa. A bizottság eredménytelenül tért vissza. — U ya is kétségei kizárólag megállapították, hogy Leirer Lőrinc csakugyan járt karácsonytán Nagykovácsiban, csak hogy nem az időn hanem egy kicsit régebben, még 1919-en a kommun alatt. Ilyenformán ez az érdekesnek létszó adat, amelyet a rendőrségnek legújabb bejelentettek, szintén teljesen összeomlott.

A török kormány mozgósít.

Konstantinápoly, március 10. (Havas.) A kormány mozgósítást rendelt el mindazokon a vidékeken, melyek szomszédosak a felkelő zónával. Mozsósították azokat a 24—38 év között levő férfiakat is, akik a vidékről származnak és most Konstantinápolyban lénnek.

Angóra, március 10. — A felkelő bandák, amelyek Diabekirtől északra megütözték felderítő osztagunkat, a május 8-ára virradó éjféli támadták fedező erőinket, melyek ezen a vidéken vontunk össze. A szadzók ismételt kísérletet tettek arra, hogy a várost hatalmukba kerítsék, de végül is teljes vereséget szenvedtek. Egy másik felkelő osztag, mely Osernikből az éjszaka leple alatt vonult el, be akart hatolni Diarbekir egyik külvárosába. Csapataink elmentamadásai teljesen szétszórta a felkelőket, akik számos foglyot és több, mint 50 halottat hagytak hátra. Az üldözés eredményesen folyik.

Egy cselédlányt gyanúsítanak a gyermekrablással.

Tegnap számunkban részletes tájékoztatást közöltünk arról, hogy vasárnap délelőtt Budapesten, a Ferenczyendiek templomában egy ismeretlen 38—40 év körüli nő elrabolta **Urbanics Rezsó** sofőr 22 éves feleségének 11 napos gyermekét. A rendőrségen ebben az ügyben ma délelőtt jelentkezett egy fővárosi uriaszony, aki elmondotta, hogy nemrégiben alkalmazásban volt nála egy cselédlány, aki mániakusan szerette a 8—11 napos gyermekeket. Többször említette, hogy még arra is képes volna, hogy egy ilyen csecsemőt a szülőitől raboljon el. A rendőrségen a bejelentés megtétele után azonnal érdeklődtek a szóbanforgó cselédlány tartózkodási helyének kipuhatolása iránt. A rendőrség megállapította, hogy jelenleg vidéken lakik. Azonnal intézkedés történt, hogy a csendőrség hallgassa ki ezt a nőt.

TAVASZI KALAP
HIDONSÁGOK
MEGÉRKEZTEK
Herman és
Friedmann
PIAC 10

Őszinte, lelkes szavak Kiss Ferencről és Perczel Sáriról, kiket a művészet fája debreceni hajtásának válhatunk.

Egy nagy színész utja Debrecentől Debrecenig. — A klasszikus táncművészet legnagyobb várományosának tekintik Perczel Sárít. — Forgács Rózi és Marik Irén.

Kiss Ferenc talán az egyetlen aból a nagyszámú új, fiatal színészgenerációból, akit nem a színházi reklám, hanem a művészi teljesség, tehetség és kiválóság emelt a debreceni Csokonai színház színpadáról a budapesti Nemzeti színház olv sokak előtt vágyott, de elérhetetlenül magas piadestáljára. Pedig kevés jelző is elég ennek a nagy művésznek a jellemzésére. Talán éppen ebben van tehetségének nagysága. Színjátszása olyan, mint Szekspir mondatja, Hamlettel a tragikus dán királyról. *Egyszerű, igaz és mindig szívből szóló.* Ezt megéri a kritikus, megéri a közönség. Ezek az elvek jelentik a drámai színpadon a bölcsek követ, amelyet aki megtalál, nagy és irigyelt lesz. Kiss Ferenc birtokában van a színjátszás bölcsek kövének. Ott hordja lelkében, minden mozdulatában és minden szavában.

Sikerei és népszerűsége azért is példátlan, mert mindenkor következetesen csak színész volt és mindenkor távol tartotta magát a mindenkori megkörtözött politikától. Csakis a művészet templomában áldozott. És ez áldozat mindenkinek kedves, mert tiszta oltáron lobog a tűz. Évek óta csüörtök este jelenik meg újra Debrecenben a magyar nemzeti művészet rajongott reprezentánsa. Hazájába tér meg e napra

Kiss Ferenc, hiszen innen indult e dicsőséges pályáira.

Mikor Debrecenben a Csokonai-színház tagja volt, már érezte mindenki hogy rövidesen nagybb keretek között bontakozhat ki nagyszerű tehetsége. A jóslatok beváltak. Most nagyon sokan kíváncsiak Kiss Ferencre.

Ez a találkozás érdekes és tartalmas műsor keretén belül fog megtörténni. Forgács Rózi, a kamaraszínház igazgatója lesz méltó társa a híres színésznek. Az érdekes, gazdag műsor keretén belül szerepel Perczel Sári táncművész is. Róla mindenki tud Debrecenben. Igazi művészi élek, Szerény, mindenkivel szemben lekötőlegző kedves. Pedig taán büszke is lehetne. Hiszen róla állapította meg a főv. rosi sajtó, hogy a modern táncplasztikai művészet kiforrott nagysága. A tánc a legnehezebb művészi forma. Perczel Sári ezen a téren a legnevesebbek elején áll. Ezt tudják Debrecenben.

A március 12-iki csüörtöki művészet negyedik kiválósága, Marik Irén zongora művész is. A kényes, izélt debreceni közönség teljes mértékben kifogástalan, nagyszerű műélvezethez jut tehát egy estén. Jegyek még kaphatók Hegedűs és Sándornál és a Méliusz könyvkereskedésében.

A debreceni kereskedelmi és ipari érdekeltségek akciója.

Az országos nagygyűlés március 22-én, vasárnap lesz Budapesten. — Az előadó dr. Szabó Mihály lesz.

A Debreceni Kereskedő Társulat elnöksége tisztelettel felhívja ügytagjait, mint városunk valamennyi kereskedőjét, hogy az ország összes vidéki érdekképviseleti által Budapest, folyó hó 22-én tartandó nagygyűlésre minél számban felutazni szíveskedjenek.

Arra is felkér valamennyi résztvenni kívánó kereskedőt, hogy a külön köcsik kieszakozása céljából, a nagygyűlésen való részvételüket a Társulat irodájában délelött 9—11 óráig (Telefon 303.) bejelenteni szíveskedjenek.

Az érdekképviseletek ma külön felhívást bocsátottak ki, melyben a következőket mondják:

Folyó évi január hó 7-én, 3. szám alatt kelt körlevelünkben felhívjuk Magyarországon minden vidéki kereskedelmi és ipari érdekképviseletét, hogy csatlakozzék a 1. fogyasztási szövetségekhez, 2. hatósági üzemek és 3. alkalmi elárúsítások tuitengése ellen indított azon harchoz, mely harc sikeres megvívása céljából Debrecen valamennyi kereskedelmi és ipari érdekképviselete Szövetségbe tömörült s mely küzdelemhez való csatlakozásra a debreceni Szövetség felhívja Magyarországon valamennyi vidéki kereskedelmi és ipari érdekképviseletét, nemkülönben hazánk közgazdasági életének vezérferfiit.

Felhívásunkat siker koronázta! — Magyarországon vidéki kereskedelmi és ipari érdekképviseletei lelkes hangú válaszokban jelentik be minni nagyobb tömegben a mozgalomhoz való csatlakozásukat s a Budapestén tartandó nagygyűlésen való részvételüket úgy, hogy debreceni Szövetségünknek tegnap tartott nagygyűlése a vidéki érdekképviseletek csatlakozása alapján kimondotta, hogy Magyarország vidéki ipari és kereskedelmi érdekképviseleteinek

összessége a fogyasztási szövetségek, hatósági üzemek és elárúsítások tuitengése ellen Budapestén, folyó hó 22-én, vasárnap délután 3 órától a budapesti kereskedelmi és iparkamara nagytermében (V. Szemere utca 6) országos nagygyűlést tart.

A nagygyűlés elnöke Sándor Pál m. kir. udvari tanácsos, nemzetgyűlési képviselő, előadója dr. Szabó Mihály nagyiparos, a debreceni szövetség alelnöke lesz. A társelnökségeket és egyéb tisztségeket a nagygyűlés fogja betölteni.

Az előadó által előterjesztendő határozati javaslat tartalmilag meg fog egyezni a debreceni Szövetség által hozott és előző körlevelünkben közölt határozati javaslattal.

A gyűlés befejezése után a megjelent érdekképviseleti tagok a Royal szálló fehértermében gyűlnek össze ismerkedésre és vacsorára.

A nagygyűlés elfogadott határozati javaslatot másnap, március hó 23-án, délelött fogja átadni a gyűlésen megjelent összes tagokból álló küldöttség a miniszterelnök urnak, nemkülönben a kereskedelmi és pénzügyminiszter urnaknak.

A nagygyűlés komolysága és sikere érdekében hangsúlyozzuk, hogy ha a vidékről legalább 500 tagból álló küldöttség fog ez alkalommal gyűlést tartani s a nagygyűlés határozati javaslatával a miniszterek előtt megjelenni: siker remélhető! Ellenkező esetben tovább folyik az iparos és kereskedő osztály lassu, de biztos tönkretétele!

Apponyi kihallgatáson a pápánál.

Róma, március 10. A pápa ma kihallgatáson fogadta Apponyi Albert grófot és családját.

Herriot el akarja hagyni helyét, Nem tudja végrehajtani programját. — Betegsége inkább lelki, mint testi.

Páris, március 10. Az Associated Press párisi tudósítója a következőket jelenti:

Herriot egészségi állapota aggodalmat kelt családjá és barátai körében. Azok, akik gyakran érintkeznek vele, azt mondják, hogy a miniszterelnök betegsége nem annyira testi, mint lelki természetű.

A háborúból és a háboru utáni időkből származó bonyodalmak mind nehezebbé teszik a kormányzást,

annál is inkább, miután az ellenzék egyre erősebben lép fel a kormány

ellen. Herriot úgy nyilatkozott barátai előtt, hogy nem tudja végrehajtani programját és ezért szeretné helyét átadni valaki másnak, aki olyan megoldást tudna találni, hogy a koalíció legalább még egy ideig együtt maradjon és aki tudná szerelni az ellenzétet.

Herriot már több ízben kinyilvánította azt a szándékát, hogy vissza vonul a miniszterelnökségtől,

a kormányzópárt többségében azonban nagy aggodalommal látnák ezt a változást.

Bettauer Henrik erotikus író a bécsi „Zeit” című lap szerkesztőségében lelőtte egy fogtechnikus.

A merénylő azt vallotta, hogy tettét kartársai érdekében követte el. Öt revolverlövés a szerkesztőségben.

Bécs, március 10. Bettauer Hugó az ismert író ma délután a Zeit szerkesztőségében egy fogtechnikus 5 revolverlövésével súlyosan megsebesítette.

Bettauert az Eiselsberg klinikára vitték.

Bécs, március 10. Bettauer Hugó író ellen elkövetett merénylet tettese kijelentette, hogy tettét kartársai érdekében követte el, hogy Bettauernek erotikus problémáit tárgyaló írásai ne rontsák meg az ifjúságot.

Bécsből jelenik éjjel: A merénylő elfogatása alkalmával heves ellentállást fejtett ki. A rendőrségen megállapították, hogy a tettes neve Rothstock Ottó vilamos vasuti lakatos, aki az utóbbi időben egy fog-

orvónál működött segédként. Tetének okáról semmi körülmények közt sem akart nyilatkozni. Később azonban azt mondta, hogy a többi fiatal kartársait akarta megmenteni a től a romlásától, amely Bettauer munkának tulajdonít.

A merényletet régen elhatározta, de csak ma tudta végrehajtani.

Bettauert két lövés a mellén, kettő a karján érte, az ördök golyó pedig a gyomrába fúródott.

A mentők a mentőállomásra szállították, ahol este 9 órakor megoperálták. Az író eszméletlenül van.

Kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy még csak sejtette sincs róla, hogy milyen okok késztették a merénylőt tette végrehajtására.

„Lész még cigánylakodalom” A cigány bál.

A debreceni cigányzenészek, mint minden esztendőben, úgy az idén is megrendezték a „cigány bál”-t. Tegnap zajlott le ez a bál az Arany Bika dísztermében. — Alkalommal a termet pompásan feldíszítette a figyelmes rendezőség. Fél tizkor már együtt volt a díszes társaság, mely a debreceni éjszakákban ismert barátja a híres debreceni cigányoknak.

Tíz órára járt az idő, amikor is Magyar Imre és Rác Janesi zenekarából összeállított monstre zenekar stimelni kezdett, majd rázendített Orbán Benci segédprimás vezetése alatt a

„Lész még cigány lakodalom” kezdetű csárdásra és Rác Janesi báró Fiáth Lászlónéval, Rác Laci özv. Miskolczy Lajosnéval a táncot megnyitották.

A megjelent hölgyek közül az alábbiak neveit sikerült feljegyezni:

Urasszonyok: Toka Ferencné, Ormós Józsefné, Mocsáry Gyuláné, Paskuly Antalné, Rác Péterné, Horváth Dezsőné, Bokk Lajosné, Lakatos Gézné, Vadász Gyuláné, Miskolczy Lajosné, özvegy báró Fiáth Lászlóné, Kiss Lászlóné, Héderváry Lajosné, Szajkó Kálmáné, Jónás Imréné, Nikolics Miláné, Diasi Árpádné, Magyar Bandiné, Tóth Gyuláné, Göresös Lajosné, Ujhelyi Andrásné, Balogh Györgyné, Kovács Barnáné, Varga Jenőné, Nagy Lajosné, Berky Lajosné, Primó Lászlóné, Tiszay Károlyné, Gebei Józsefné, Ring Ferencné, Balogh Lajosné, Kis Károlyné.

Leányok: Horváth Annuska, Balogh Vilma, Nagy Ilonka és Irénke, Varga Juliska, Mocsáry Annuska, Andrásy Irma, Balogh Irénke, Gebei Juliska, Mocsáry Etelka, Bakos Mariska, Szabó Ilus, Szabó Piri, Rác Szeréna, Rác Karolina, Róth Terus.

Bakó Margitka, báró Fiáth Mariska, Jónás Ilonka, Smith Irénke, Berki Juliska.

A Róthe Hilfét betiltotta az osztrák kancellári hivatal.

Bécs, márc. 10. A Wiener Allgemeine Zeitung írja: Március 20-án pénteken tárgyalja az alkotmánytörvényszék azt a panaszt, amelyet a bécsi emigránsok emeltek a szövetségi kancellári hivatal ellen az internáltak Róthe Hilfe egyesületének megalakulásának betiltása miatt. A tilalom lényegében arra támaszkodik, hogyha segítyezik azokat az emigránsokat, akik országok törvényeivel összeütközésbe kerültek, akkor rendkívül előmozdítják az ilyen elemeknek a beözönlését.

Kállay Tibor az aranykorona elejtését sürgeti.

Budapest, márc. 10. Kállay Tibor az aranykorona elejtését sürgeti. Az állami költségvetés nem maradhat meg sokáig az aranykoronán és az adózásnál is mihamarabb el kell ejteni az aranykoronával való számításokat — mondotta a volt pénzügyminiszter.

Marx lesz a porosz miniszterelnök.

Berlin, márcias 10. A porosz országgyűlés ma választott miniszterelnököt, összesen 442 szavazattal adtak le, amelyben egy szavazat érvénytelen volt.

A szavazatok a következőképen oszlanak meg.

Marx 222, Richter német néppárt 151, Pieck kommunista 42, Läden-dorf közgazdasági egyesülés párt 16, Körner nemzeti szociálisták 11.

Lehet-e aranykoronás legelőbért fizetni a Hortobágyon.

Befejező közlemény.

Más legelőn úgy a jószág őrzőiről, mint az itató berendezésekről, kutakról, vályukról mindenütt a legelőt udó gondoskodik, — a Hortobágyon azonban, ahol annak magas fekvése és aszályos klímája folytán a kutak és itató berendezések létesítése és fenntartása óriási befektetést igényelt már a múltban is és igényel folyton évről-évre, a nemes város nem ad sem pácsort, sem itató-berendezést s mindezekről nekünk legelőt gazdáknak kell óriási költséggel gondoskodnunk.

Az a körülmény, hogy nekünk debreceni gazdáknak kellett mindenkor óriási anyagi áldozatok árán gondoskodnunk kutak stb. készíttetéséről, fenntartásáról, amelyekben minden gazdának apáról-fiúra jelontós tőkéje van befektetve, készlet bennünket főként arra, hogy a hortobágyi legelőt annyi sok viszontagságos, kudarcokban nagyon gazdag, eredményekben azonban sajnos nagyon szegény év után is ismételtlen igénybe vesszük, arra a jószágainkat a beköszöntő tavaszon mindig egy jobb jövő reményében kihajtatjuk, hogy aztán június elején a legeltetési idény első felében — menteni ami menthető — lesóványodva, elerőtlenedve elhajtassuk más legelőre.

Hogy ez nem túlzás, hogy ez igaz, annak fényes bizonyítéka, hogy más vidéki gazdát — nem ismerve az illető a hortobágyi legelő különleges talaj és éghajlati viszonyait, — ha tévedésbe ejt a hortobágyi legelő terület nagysága és a legelőre számszerűleg kisebb volta és tavasszal oda hajtattja a jószágot, olyan keserves tandíjat fizet tapasztalatlanságért, hogy más esztendőben még ingyen, sőt fizetésért sem hajtáná a jószágot a hortobágyi legelőre.

Igaz, hogy minden évben akad egy két kísérletező, de hogy mennyire kiábrándulnak, hogy milyen keserű és drága tapasztalatokat szereznek az illetők, annak igazolására, ha méltóztatik a Tanácsnok urnak parancsolni, felhívására készséggel szolgálhatunk adatokkal.

De nem teszi indokoltá a 20 aranykoronás legelőbért a „Kőudvar“ mult évi holdankénti 106 korona buza hasznosbéré sem.

A legelőbértok hasznosbérébeadására folyó hó 6-án megtartott árverés eredménye ugyanis minden tekintetben alátámasztja az általunk eddig elmondottakat.

Igaz, hogy az elmúlt évben egy nagybirtokos prima minőségű utolsó négyzögölögig I. oszt. svántóból álló 1000 holdas birtokához közel fekvőven a kőudvari legelő, 106 kg buzát fizetett érte holdanként, egy évi használatára azonban megtanította arra, hogy nem 106 kg. buzát, kb. 20 aranykoronát, hanem csak 12 és fél aranykoronát ér még neki is a kőudvari legelő holdja.

Ha olyan kivételesen kedvező körülmények között mint a Kőudvar — hogy t. i. az egész nagy debreceni határon egyetlen évről-évre hasznosbér utján értékesített legelőterület, amelyre még más vidékiek is szoktak pályázni — az 1904. évi — és az 1925. évre beígért hasznosbér között (106 kg — 38 kg) 68 kg buza-kevesbérlet van holdanként, akkor eddigi összes állításaink nem lehetnek légből kapottak, hanem való tények.

Ennek az árverésnek az eredménye egyszersmind döntő bizonyíték az elmúlt évben feltalált és alkalmazásba vett buza-valuta csődje és sürgős liquidálása mellett.

Ha nem teszik indokoltá a 20 aranykoronás legelőbért a hortobágyi legelő különleges gyenge s szegény éghajlati viszonyai, sem pedig az ott termelt, nevelt állatoknak az aranyparitáson jóval alul levő árai, — az a kevésbé teszi indokoltá a Hor-

tobágy pusztának mint vagyontárgyának gyümölcsösztetése, jövedelmeztetése.

A 38.000 kat. holdnyi terület ugyanis pl. az 1905—6—7. években — tehát békeidőben — kat. holdanként 2 koronát jövedelmezett, vagyis az egész pusztát 76.000 aranykoronát.

A javaslatba hozott 20 aranykoronára legelőbér mellett azonban, mivel 19.500—20.000 drb számos jószág

Debrecen város részleges tisztújítási kérelme ügyében ma tárgyalás lesz a miniszteriumban

Dr. Vásáry főjegyző Budapesten.

Megírta annak idején a „Debrecen“ hogy a város részleges tisztújítás tartására kért engedélyt a belügyminisztertől — Az utóbbi években ugyanis lehetetlen volt a megüresedett állások betöltése s így a város ideiglenes behelyettesítéssel — látja el a gazdátlan munkaköröket.

Jelenleg a megüresedett és ideiglenesen behelyettesített állások száma nem kevesebb mint 119-re rug.

Miután a behelyettesített tisztviselők a tulajdonképpen rendes fizetést kapják s így az állás végleges betöltése nem jelentene anyagi teherbőrlést, a városi tanács a mellett döntött, hogy engedélyt kér az állások betöltésére, ami tekintve az állások nagy számát — valóságos részleges tisztújításnak illik be.

Megválasztották a választójogi bizottság tagjait.

A nemzetgyűlés ülése. — Az appropriáció vitája.

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés és tegnapi ülésének elején Zsi/vay elnök legelőbb is elparentálta kegyetes szavakkal Hegeyhalmy Lajos volt kereskedelmi minisztert. A nemzet hű fiát a közügy lelkes és értékes munkáját vesztette el benne. — mondotta. — Emlékét jegyzőkönyvben örököztik meg.

Felhatalmazza a nemzetgyűlés az elnököt, hogy a megüresedett Győr I. kerületben a választás iránt intézkedjék.

Napirend után következik 25 tagú választóbizottság tagjainak megválasztása. A szavazás megejtése után az elnök bejelenti, hogy annak eredményét az ülés folyamán fogja ki hirdetni.

Ezután átlérnek az appropriációs törvényjavaslat folytatódó tárgyalására.

Gaál Gaszton szólal fel: Alkotmányjogi szempontból aggodalmasnak tartja a javaslatnak azt az intézkedését, amely a miniszterelnökség és a külügyminisztérium bizonyos kiadásait kivonja az általános költségvetésből, továbbá a honvédelminiszternek adandó jóváhagyást az államkincstár tulajdonát képező ingatlanok adományozásánál. Ezeknek kivételével azonban általánosságban elfogadja az appropriációs javaslatot.

Mezőgazdasági szempontból igazságtalannak tartja, hogy a különböző központok felosztása révén előállott feleségeket nem mezőgazdasági célokra fordítják. — Különösen fontosnak tartaná a balatoni állapotok szanalását, nevezetesen a kikötők kiépítését, a vasuti és hajó állomások összekötését és az utak rendezését.

Végül felhívja a kormányt, hogy szakítson az eddigi gazdasági és vámpolitikájával.

legel manapság a hortobágyi legelőn a békebeli 76.000 korona helyett 400 ezer aranykoronára legelőbér szedték be, mely összeget nem a hortobágyi legelőn nevelt állatok hozdékától, hanem saját tőke vagyonából lenne kénytelen leadni a gazda.

Szerény véleményünk szerint, ha 20 aranykoronára vettetik ki és szedelnék be számos jószágunként az 1925. évben a hortobágyi legelőn, ezzel a nemes város is megtalálná számítását, mert hiszen így is a békebeli 76.000 koronának majdnem háromszorosához, 200.000 aranykoronához jutna és állattenyésztésünk is megóvatná a biztos tönkremenéstől. Több gazda.

A vidéki telkek adományozását illetőleg a kérdés külön törvényben való rendezését sürgeti.

Ezzel kapcsolatban szükségesnek tartanánk a földreform pénzügyi megoldását. Örömmel látja, hogy a miniszterelnök Genfben már ezt az álláspontot képviselte. A javaslatot nem fogadja el.

Az ülés vége 2 órakor.

Protestáns Szemle — Leány kálvineum.

A március 28. és 29. napjain tartandó s több ízben ismertetett ketős nagy protestáns ünnep iránt olyan nagyarányú érdeklődés és lelkesedés nyilvánult meg, hogy jegyek már nagyon korlátozott mennyiségben kaphatók. A városban igen széles rétegekben történik a jegyeladás s teljes siker jegyében.

Mivel a központi lelkesítő hivatalnak (Kálvin-tér 17. sz.) az ünnepelői előtti jegyeladás kapcsán esetleg megmaradt jegyekre nagy szükség van, hogy az egyre jelentkezők igényeit kielégitse és más oldalról az eladott jegyekről számadást kíván készíteni, felkéri általunk a központi lelkesítő hivatal azokat a protestáns nőket és férfiakat, akik jegyeladásra vállalkoztak, hogy március 14-ig a központi lelkesítő hivatalban a jegyek árával, illetőleg az eladottan jegyekkel föltétlenül számoljanak el, hogy mindenképpen és szép renddel folyhassanak.

Protestáns irodalmi délután.

A debreceni Kálvinisták Templom Egyesületének előadásokat rendező szakosztálya 1925. március 11-én este fél 6 órai kezdettel a Ref. Főgimnázium tornatermében protestáns irodalmi délutánt rendez. Jegyek: 10.000 és 5000 koronáért Közp. Lelekési hivatalnál (Kálvin-tér 17) és a „Méliusz“ könyvkereskedésben, valamint előadás előtt a pénztárnál kaphatók. Műsor: A protestáns szellem és a zene, Bach és Händel zenekölészetében bemutatva. Dr. Tankó Béla egyetemi tanár magyarázatával zongorán, illetve ének szóval előadja dr. Darkóné Simonffy Irén és dr. Révész Imréné Verő Margit. Az előadások tisztá jövedelme a „Kálvin ház“ céljaira lesz fordítva. Felülfizetéseket tekintettel a nemes célra, köszönettel fogad és nyugtáz a rendezőség.

Születések.

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be Szatmári József bédogos s., leány Gizella Aranka, Takács Viktor máty. állízt, fia halva született. — Kelemen Mihály máty. vonatkísérő, leány Proska. — Farkas Julianna, cselelt, leány Ilona, Novák Erzsébet szakácsnő, fia Árpád.

Sebők vajas kalácska, Brioche

A
Baksör
csapolást
a
Gambrinus
már
megkezdte

Hírek

Visszatér a női hosszú hajviselet.

A női divat sok elképzelhető furcsaságai között szerepelt a baba-frizura és a rövidre vágott haj, melynek napjai — hála a finomabb női érzésnek és nőiségnek — már megvannak számlálva. A furcsa hajviselet annyira megváltoztatta már a nőket, hogy egynémelyikét a férfiaktól alig lehetett megkülönböztetni. Az elmúlt farsangi bálakon, estélyeken azonban már ugyiszólólván tulnyomó részben a szép estélyi frizurák képviseltették magukat, ami által az estélyek már tulnyomó részben inkább békebeli benyomást keltenek. A női általános felfogásnak engedve, végérvényesen visszatért a hosszú hajviselet, amelyért, különösen a külföld asszonyai és lányai harcoltak.

Meghonosodott az a jó külföldi és egészséges szokás is, hogy a hölgyek hajukat csak a hölgyfodrász szalonokban mosatják meg, hol szakzerű kezelés mellett, de különösképen a szárításnál a meleg levegő a fejbőrt hővellenül éri és így szárítja, szemben az otthon mosott és szárított fejfejjel, mely szárításnál csak a haj külső tömege szárad meg és nem éri a fejbőrt, minek következtében a legesekelebb hideg levegő érintése mellett a hajgyökér gyuladába jön és hajhullás, valamint gyakori fejfejtás lesz ennek eredménye.

P. Zadravecz táborigi püspök Debrecenben. P. Zadravecz István felszentelt táborigi püspök, a katonaság, csendőrség, rendőrség, katolikus tagjai részére felállított hitvédelmi hivatal vezetőjeként dr. P. Szabó Piuszal ma délelőtt Debrecenben érkezik. P. Zadravecz István püspök a róm. kath. plébánián száll meg, ahol Lindenberger János dr. apostoli helynök vendége lesz. A püspök Debrecenben tartózkodása alatt a róm. kath. híveinek bőjti szent gyakorlatát vezeti és gyóntat. Az eddigiek szerint P. Zadravecz István püspök péntekig marad Debrecenben s innen pénteken utazik vissza a fővárosba.

Műsoros délután a Tanítók háza javára A debreceni Tanítószövetület 1925. évi márc. hó 12-én d. u. 5 órai kezdettel, a Debrecenben létesítendő „Tanítók Háza” javára, az Arany Bika dísztermében műsoros délutánt rendeznek. Műsor: 1. Nagy az Ur... Meisner I. Énekei a Ref. Tanítók Vegyeskara Bódy Ferenc vezetésével. 2. Megnyitó beszédet mond: Rákos István kir. tanácsos, a Tanítók Orsz. Szövetségének elnöke. 3. Szavalt: Ráttonyi Lajos. 4. Mendelsohn, Trió. Hege-ü: Piribauer Ferenc, zongora: Balczér Györgyné, gordonka: Mándy Bertalan. 5. A tanító hivatala címen előadást tart: dr. Juhász Nagy Sándor, a Ref. Tanítók Orsz. Egyesületének választmányi tagja. 6. Énekek: Varga Lajos. 7. Rektor Kovács Pál. Elbeszélés. Irta és felolvassa: ifj. Jámor Lajos. 8. Grieg-Schubert és Dostál. Trió Hegedű: Piribauer Ferenc, zongora: Balczér Györgyné, gordonka: Mándy Bertalan. 9. Magánélet: Varga Béla. 10. Irredenta dalok, p. Molnár K. és Erdélyi I. Énekei a Ref. Tanítók Vegyeskara Bódy Ferenc vezetésével. Pánoly 120,000 K. I. r. hely 20,000 K. II. r. hely 15,000 K. III. r. hely 10,000 K. Felülvezetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk. Jegyek közvetítését minden tanító szívesen vállalja.

KITÜNŐ TEJSZINHABOS KÁVÉ
Sebőkneél, Kossuth-u. 22.

Pittsburgban közel kétezer dollárt gyűjtött Baltazar püspök.

A pittsburgiak megfogadták, hogy minden évben ünnepélyt rendeznek a debreceni kollégium javára.

A most Debrecenbe érkezett amerikai lapok tudósítása szerint Baltazar Dezső dr., debreceni ref. püspök Pittsburgban, Amerika ezen nagy ipari központjában közel kétezer dollárt, száznegyvenmilliót gyűjtött a debreceni kollégium javára. A püspök utjáról az amerikai magyar lapok a következő tudósításokat adják:

A püspök február 12-én érkezett Pittsburgba az amerikai reformátusok árvaházából, Ligonierből, fia, László és Baja Mihály debreceni lelkész társaságában. Az állomásnál mintegy száz főnyi gyülekezet várta. A vonatról leszálló püspököt díszruhás rendező sorfala közt vonult az érkező tere, hol Mandula József, a fogadó bizottság elnöke, szíves szavakkal, maj Magee, Pittsburg város polgármesterének megbízottja köszöntötte a város nevében. Mintegy 30 autóval vonultak Vasváry Ödön ref. lelkésznek a lakására, hol mintegy fél óráig tartó ismerkedés volt. Ugyanaz nap este Mandula József, a fogadó-bizottság elnöke, adott a püspök tiszteletére vacsorát.

Február 13-án minegy 30-40 üzletember gyűlt össze a Péter Gyula Grant Streeti vendéglőjében, mely magyar-amerikai színekkel és virágokkal volt feldíszítve. Az összes jelenlevők a debreceni kollégiumnak mintegy 455 dollárt adtak.

Február 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a pittsburgi ref. templomban prédikált a püspök, szent templom előtt. Vasváry Ödön lelkész az egyház nevében, Berta Erzsike az Ifjúsági Kör nevében üdvözölte a főpásztort, szép virágkosárral, átadván a Kör 25 dolláros adományát. Rankinből autón a homesteadi ref. templomba sietett a püspök, hol fél 5 órakor volt isteni tisztelet. Baja Mihály bibliát olvasott s a püspök szép prédikációját itt is szép számu gyülekezet hallgatta, melynek végeztével Horváth Samu lelkész és egyházmegyei elnök mondott üdvözlő beszédet a püspökhöz. Adományokban begyűlt 63 dollár 45 cent.

Vasárnap este a Crawford avenuei magyar zsidó hitközség templomában jelent meg a püspök, hova küldöttség vitte autóját, kíséretével. A zsinagóga tömve volt hallgókkal. Mandula József, fogadó bizottsági elnök megnyitó szavai után dr. Friedmann rabbi bemutatta a püspököt, kit felkért beszédének megtartására. Baltazar Dezső püspök előbb angol, majd magyar nyelvű beszédet mondott s itt aratta — különösen az an-

gol beszéddel — egyik legnagyobb szónoki sikerét. A Max Friedmann hitközségi elnök által vezetett gyűjtés eredménye 558 dollár lett.

A templomból 9 óra után a Progresszív klub gyűlésére ment a püspök. A klub 130 dollárral járult hozzá az adományokhoz.

Másnap, hétfőn délelben Kovács Mátyás, este Szarvas Pál látták vendégül Debrecen püspökét és kíséretét. Mig kedden délelött megeskette a püspök a pittsburgi ref. templomban Oláh Mihály pittsburgi ifjút és Keleényi Juliska duquesnei hajadont. — utána megjelent az Estu András házában megtartott lakodalmi ünnepségen és Vasváry Ödön lelkész és neje társaságában.

Ez volt az egyetlen esketési szerződés, amit a püspök Amerikában végzett. Este Reich József üzletember látta vendégül a püspököt.

Február 17-én este a pittsburgi magyar nők vették ki részüket a nagy munkából s szerezték maguknak elvévülhetetlen érdemeiket mindkét hazá magyarsága előtt.

A Magyar Klub helyisége szűknek bizonyult az érkezők befogadására, midőn Reich Józsefné, a hölgybizottság társelnöke megnyitotta az ünnepélyt. Utánna Vasváry Ödön ref. lelkész, a hölgybizottság elnöke szép angol beszéddel mutatta be a megjelenteknek a nők nagy vendégét: dr. Baltazar püspököt, mig Szarvas Irénke atyjának ez alkalomra írt csattanós versével és virág esokorral köszöntötte az ünnepeltet, kit Szende Béla a Magyar Kör nevében üdvözölt még, mire maga a püspök emelkedett szólásra és előbb angolul, majd magyarul mondotta el utazásának célját s esetelte Magyarország szomorú sorsát.

Baja Mihály a debreceni diákokról beszélt, Vasváry Ödön lelkész s az ifju Baltazar László lelkesítő szónoklatokat mondottak. Steinitz Andor volt elnök indítványára a Kör segélyalapjának pénzárosa bejelenti, hogy a Kör ötven éven át évenként 50 dollárral járul a kollégium segélyezéséhez s az első részletet át is adta. A pittsburgi és vidéki magyarság 1817 dolárt juttatott a kollégium javára.

A pittsburgi magyarok megfogadták, hogy a debreceni kollégiumot évenként segíteni fogják, mikor a kollégium minden év május 22-én amerikai ünnepnapját tartja: ugyan akkor ők is rendeznek ünnepélyt a kollégium javára.

Halálozások.

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban tegnap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Báthori Mihályné Vass Zsuzsanna ref. 28 éves, Katz-telep 3., Dobi Gábor ref. 65 éves, Pesti-utca 19., Horváth Endre ref. 7 éves.

Mezőgazdasági munkások figyelmébe. A hatósági munkaközvetítő hivatal felhívja mindazon mezőgazdasági munkásokat, akik eddig elhelyezkedni nem tudtak, hogy nyilvántartásba vételük végett hivatalunknál sürgősen jelentkezzenek. — Hatósági Munkaközvetítő Hivatal, Széchenyi-u. 3.

— Akik átszöktek a határon. Két magyar fiu szökött át megint a trianoni határon: Szalay Imre és Makkay János. Nem bírlák tovább szenvedni a román rabságot, megszöktek a nagyváradi és nagykarolyi kaszárnyákból. Az egyik Almósdnál, a másik Nyirábrányán lépte át a határt. Az egyik, aki a cipész mesterséget kitanulta, állást is kapott Ferenczy Lajosnál, miután szabályszerűen jelentkezett, miért a rendőrbíró szabadon bocsájtotta, a másik szökevény azonban nem jelentkezett, hanem anélkül jött Debrecenbe.

— Mezőgazdák figyelmébe. Az 1925. évi mezőgazdasági munkáknak különösen pedig az aratási és cséplési munkáknak kellő időben és zavartalan módon való elvégzése céljából felhívjuk a mezőgazdák figyelmét arra, hogy munkás szükségletüket hivatalunknál bejelenteni sziveskedjenek. — Hatósági Munkaközvetítő Hivatal, Széch nyi-u. 3.

— A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete ez évben is megünnepli a szabadságnapjának évfordulóját, az ünnepélyes kerekét közt lesz megtartva. Ünnepi beszéd, szavatelok és zenei számok lesznek. Ez alkalommal a Kereskedő Ifjak Dalköre is közre fog működni Pálfi Lajos karnagy vezetése mellett. Az ünnepélyt a „Kereskedő Társulat” dísztermében tartják. Kezdeté este 6 órakor.

— A Mars-probléma. A Röntgen-felvételek az orvostudományban. A Népszerű Főiskolai Tanfolyam mai, szerdai programján Elisher Gyula dr., egyetemi tanár Röntgen-előadása és Wodeitzky József dr., egyetemi tanár csillagászati előadása szerepelnek. A Röntgen-előadás délután öt órakor kezdődik s vitelt képekkel kívánja illusztrálni a Röntgen-felvételek olvasását és pontosságát. — Hat órakor a Mars lakhatóságának problémáját, valamint a Saturnus-problémát világtája meg a tudós előadó s előadását vitelt képekkel kíséri. Jegyek a délutáni pénztárnál fél öttől kezdve kaphatók.

— Nem drágulhat a dohány. A pénzügyminiszter újból emeli a dohánybevéltási árakat. Ez alkalommal a gazdák leszögezni kívánják, hogy a bevéltási árak semmi esetre sem vonhatják maguk után a dohánygyarmányok drágulását. Szerintük a nyers anyag a dohánygyarmányok árának csak 9 százalékát teszi, mintegy 30 százalékot emésztene fel az adminisztrációs költségek, úgy hogy, a dohányjövődék tisztán haszná 60 százalékot tesz ki.

— Kalapáccsal verte agyon gyermekét egy apa. Párisból jelentik, hogy ott boralmas gyilkosságot hajtott végre Ernest Dubreuil lodrász, akinek felesége néhány évvel ezelőt meghalt. A férfi azóta buskomor lett és magabizarkozottan élt kislányával együtt. A minap, úgy látszik, buskomorsága dühöngésbe csapott át, kalapáccsal agyonverte hétéves gyermekét, a maga torkát pedig felmetszette egy borotvával. A kislány meghalt, az apa állapota válságos.

— Az ipolyi muzeumnak műkincsei Magyarországnak jutottak. A jóvátélti bizottság nekünk ítélte az ipolyi muzeum műkincseit, úgy, hogy Ipolyi püspök muzeumának műkincsei Esztergomban maradnak.

— Svájci pikó és pedál női szalmakalap 80-tól 120 000 koronáig a Kalapüzemben, Pia-u. 9. Bikaszaloda mellett. Átalakítás 60,000 kor.

— Antisanol kenőcs izzadási

Vigyázz a cegre!

Világláger a NAVAS harisnya-áruházban

BÁDOGOS-UTCA 1, TISZAPALOTA

Csak 10 napig!

1 pár I-a selyemharisnya	K 39.000
1 pár Opál cerna-fátyolharisnya	K 46.000
1 drb Selyemnyakkendő, nem horgolt	K 15.000

A harisnyák minden színben kaphatók

Vigyázz a cegre!

A debreceni várost Zenede tanári vonósnégyesének kamarazene estélye.

A Páricsy — Müller — Nadasdy — Szűcs tanári vonósnégyes tegnap este kamarazene-estélyt adott. A zenede diszterme teljesen megélt. Ez maga már kritika. Mert ez a vonósnégyes nem először és nem is másodszor állott ki ez alkalommal a pódiumra. Pedig úgy van általánosságban, hogy a közönség sokkal önmagát megadóbb az idegen „nagyok”-kal szemben, kiket először akar meghallgatni, mint ismerőseivel.

Ez a kvartett pedig itteni talajon növelte fel magát. Debreceni, tehát jól ismerő. És mégis minden egyes alkalommal, mikor művészetének tökéletességéről áldoz, telt termeket mutat fel. Igen, mert művésze komoly értékével és szinte misszionárius munkájával állandó publikumot keresett és talált fel magának Debrecenben.

Tegnap estélye is komoly zenei áldozás volt. Elmélyülés és brilliáns technika uralkodnak a hegedűhurokon, mikor egymásután szépiúlnak élénk Mozart, Beethoven és Dvorák nagyszerű témái. A Páricsy újjaiából finom hajlékonysággal előszabaduló vezérhangot engedelmessé, felelvadó vágyat követik a többi hegedűk és a cselló hangja. A színészes finom és gazdag, mint egy keleti szöveg.

A kvartett azért több, mint egy hegedű vagy egy zongora, mert a fesztélyben és árnyalatok vetítésében végelent a lehetősége. — De a végtelent meg kell zaboláznia s itt a kvartett feladata: precíz összhang.

A Páricsy—Müller vonósnégyes felemozgott egységes játéka csodálatos szorgalomról tesz tanuságot. — Fáradságos, kitarító gyakorlással és elmélyült zenei intelligenciával lehet a technikának arra a harmóniákkal alkotó magaslatára felemelkedni, melyen a mi, Debrecen „házi” kvartettje áll.

A közönség tapsolt sokat és szívvel a művészeknek.

(dr Sz. J.)

Felfedett hatezer éves sir. Az amerikai archeologusok, akik a bostoni Harwald egyetem által az Egyiptomba kiküldött társasághoz tartoznak, a gizehi nagy piramisok közelében egy sirt nyitottak ki, melyről azt teszik fel, hogy Seno Feru, a negyedik dinasztia első uralkodójának a sírja. A hatezer éves sírben sok érdekes tárgyat tartalmaz, amelyek azonban olyannyira rozsdás állapotban vannak, hogy napfényre hozataluk és jókarban tartásuk nagy nehézségekbe ütközik.

Fináncnak ajánlotta a szüz-dohányt. Nyirbókönyből jöttek Debrecenbe L. Tóth János és Erzsébet, hogy 3 kiló 30 deka snlyu finánc-nemlátott dohányt adjanak el. A legelső bizalomrageriesztő embernek nyomban megvételre kínálták a dohányt, aki nagy hajlandóságot fejtett ki, hogy az illető pénzügyőri fővagygyázó, aki szabadnapos volt és nem viselt egyenruhát. A pörüljárt dohánycsempészeket nyomban lefóhálták.

Debrecenbe helyezett pénzügyi főtanácsos. — Kecskemétről jelentik: Sári Sándor dr. pénzügyi főtanácsos, pénzügyigazgató helyettesét, aki a kecskeméti pénzügyigazgatóságánál, annak felállítására óta teljesít szolgálatot, a debreceni pénzügyigazgatóságához helyezték át.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindég a Debrecenit.

Debrecen város emelni akarja a tisztviselői fizetéseket.

15—20 százalékos fizetésemelésről folynak a számítások a városházán.

Az ország közvéleménye telve van a tisztviselői kar elégedetlenségével. A szanálás béklyója a tisztviselői fizetésekre is ráncszedtet s anyagi helyzetük beigért javulása ezideig nem következett be. A szűkös illetményekből emberfeletti erőfeszítéssel tudja csak fenntartani magát a tisztviselői osztály.

Debrecen város mindig humánus érzékkel kezelte a tisztviselők ügyeit. Az anyagi lehetőség határain belül készségesen áldozott tisztviselői jólétéért.

A mai szánalmas helyzet felett sem

lör egyszerűen napirendre. Ugy értesülünk ugyanis, hogy a városházán számítások folynak esetleges fizetésemelésről. A költségvetés már annyira készen áll, hogy számvetéskelet lehet tenni a város gazdálkodási mérlegéről. A számítások tehát az irányban folynak, hogy a költségvetés keretei megengedik-e a fizetéseknek 15—20 százalékos felemelését.

A kérdés a közeli napokban mindenesetre döntés alá kerül. Erősen bízunk a városházán, hogy az ügyet kedvezően lehet elintézni.

Kinevezése napján csinált skandalumot.

Csendélet Hajduszoboszlón.

Szűcs Károly hajduszoboszlói pénzügyi tisztviselő kérvényt adott be, amelyben kérte az államrendőrséghez, való felvételét. 1924 február havában érkezett meg a kinevezés és ennek öröme alaposan felöntötte a garaita.

Kinevezése előtt pár nappal tréfásan említette Szűcsnek Grósz szoboszlói óras, hogy ha megveri Monori Gyuláék, akkor 200 ezer koronát ad neki. Grósz óras ugyanis már régebbi idő óta haragudott Monoriékra. Szűcs Károly illuminált állapotában ézett magában annyi kurázsit, hogy megtudja verni Monoriékat.

A véletlen is közbe lépett. Ahogy kilépett a korcsmaajtón, éppen szembe talákozott Monori Gyulával és feleségével, továbbá sógorával, Klein Jakabbal és annak feleségével, Horváth Rózával. Rögtön kapott az alkaimon, megállította és igazolásra szólította fel őket. Ezek természetesen nem voltak hajlandók magukat Szűcs Károlynak igazolni, aki az ő tudomásuk szerint még mindig a

pénzügyénél szolgált. De Szűcs se szó, se beszéd Monori Gyulát, majd pedig Klein Jakabot pofonyváta.

A két pofon elosztatása után mindketten nekiesetek Szűcs Károlynak, azonban ő neki kétszeres erőt adott az ial s nem nézte, hogy hová ütött. Vegre a csatának egy elősiető rendőr vetett véget.

Monori Gyula és Klein Jakab személyes szabadság megsértése és könnyű testi sértés miatt jelentették fel Szűcs Károlyt, kinek ügyét tegnap délelőtt tárgyalta dr. Serly Jenő táblabíró, törvényszéki tanácselnök a debreceni törvényszékben.

A bíróság a meghallgatott tanúk vallomása alapján Szűcs Károlyt 1 millió 600 ezer koronára ítélte, továbbá kötelezte az elítéltet, hogy a sértetteknek 15 nap alatt fizessen ki 1 millió 200 ezer koronát végrehajtás terhe mellett — orvosi látlelet és kezelés címen. Az ítélet jogerős.

Szűcs azonban még az ítélet előtt más büntetést is kapott, mert az eset után detektívi kinevezését rögtön visszavonták.

Egy lengyel papot elevenen megégettek.

Az oroszországi rémségek újabb fejezete.

Varsó, március 10. (Lengyel Távirati Iroda.) A kommunisták Karkowban megjelenő lapja március hetedikét kelettel arról számol be, hogy egy nappal előbb Zyomilba templom közelében Fedukovics katolikus lelkészt, akit azzal vádoltak, hogy Lengyelország politikai ügyneke, benzinnel leöntötték és elevenen megégettek.

Egyházi körökben ezzel kapcsolatosan megjegyzik, hogy Fedukovics, akit a Cseka már kétszer börtönre vetett, szorult helyzetében aláírt egy, a Cseka által fogalmazott és a papá-

hoz intézett levelet, melyben azt kéri a szentszéktől, intézkedjék, hogy a lengyel Ukrajna katolikus papjait többé ne bízzák meg politikai tevékenységgel. A szovjet sajtó 1924 novemberében nyilvánosságra hozta Fedukovics levelét, mire őt szabadon bocsátották, úgy, hogy visszatérhetett Zyomilba. Fedukovics úgy érezte, hogy Lengyelországnak és a katolikus egyháznak kárára cselekedett és

ezért valószínűleg mint öngyilkos halt meg az említett módon.

Mit hirdet ma az Ingóság-közvetítő? Tekintse meg mindenki nagyszabású tavaszi vásárunkat. Páratlan alkalmi vételek: nász, névnap és alkalmi értéktárgyaknak igen alkalmas kavés, és likőr és szervizek, csodaszép virág ázák, virágállványok, antik órák, nappok, villanylámpák, villanylusterék, fali, inga, ébtesztő órák, hegedűk, cimbalmok, kottatartók, mosdók, lényképezőgépek, gyermek-kocsik, gyermekágyak, madonna és művész-képek, tákrók, valódi eltörhetetlen zsolnai tányérok, jókarban levő cipők, csizmák, művészi fesszőknek, haj ruha, fényvázos, surlókelek és mindenféle ingóságok a legolcsóbban kaphatók az Ingóságok vettinél. Részletfizetésre is a Jung-Madonna-képeket, kély n-szobrokat, vásznakat, férfi és nő ruhákat, pipinokat, butorokat, székeket, hencereket, d'annokat, könyvszekrényeket, stélázzikat, s alonga-niúákat szabó, konyha, -béd és miniféle as-tlokat és mindenféle ingóságokat. Milliókat t'karhat meg, ha itt vásárol. — Ingóság-közvetítő, Hatvan-utca 1. re. püspöki b'palota az udvarban. Keresetük megvételre tenniszreketeket,

háló-, ebéltő- és uriszobákat, mag-nis butoráda abokat, varrógépeket, nvergetet, fegyvereket és mindenféle ingóságokat.

Álomkór Sopronmegyében. Lővő környéken álomkór lépett fel. A betegek napokon, sőt hete en át megszokás nélkül auszának. A kezelő orvosok ékezés idejére felberezítik a betegeket, akik nyomban azután mély álomba merülnek. — Kislépesen egy 20 éves lgyény teljes három hétig aludt.

Hirdessen lapunkban.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat
Nyomatott a Tiszántúli Hírlap r.-t. nyomdájában.

A bíróság megítélt karácsonyi ajándék. A budapesti központi járásbírószágon Domy járásbíró tegnap egy édekes ügyet tárgyal. A felperes Tóth Viktor, az alperes pedig a Pesti Magyar Kezedelem Bank volt. Tóth, aki 28 évig volt a bank szolgálatában, követeli bankjától a karácsonyi segély kiutalását. A bíró a tárgyalás határozataként kötelezte a bankot, hogy a felperes havi fizetésének 50 százalékát fizesse ki. Kimondotta a bíróság, hogy a tárgyalás esetén a karácsonyi ajándék nem jutalom, hanem fizetesként járó pótlás.

Gépi-ó tanfolyamra jelentkezettek megkezdtek a gyakorlatot. Akik még nem jelentkeztek, legkésőbb március 31-g közzéjük ezt a szándékukat, Hegedűs és Bory céggel Király-u. 4.

Varrógép javítások lelkiismeretsen és legolcsóbban Singer & varrógép részvényársaságánál Debrecen, Piac-u. 79.

x Tűkőrgyártás, üvegcsiszolást régi tűkők újjáéltése Sli-kovics Béla üvegüipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 35—

Színház

LILI.

(Honthy Hanna első vendég szereplése.)

Forró, lelkes, ünneplő hangulat uralkodott tegnap este a Csokonai színházban, a Lili röprizén. Ezt a nagyszerű hangulatot tagadhatatlanul Honthy Hanna teremtette meg, akit első vendég szereplése alkalmával a nagyszámú közönség valóságos tüntetőleg ünnepelt. Az a bensőséges, oszthatatlanul szoros kapcsolat, amely a vendég szereplő művésznő és a közönség között évek óta fenn áll, — úgy érezzük, — minden egyes szereplése alkalmával csak erősödik. Honthy Hanna teljes mértékben meg is érdemli ezt a határtalan hódolatot, szeretetet, rajongást; ő az a nagy primadonna, aki lelket önt az operettbe. A régi, de még értékes Hervé zene fiatalos üdösséggel hatott. Honthy Hanna, — noha csak repriizben lépett fel, sikere egyenlő volt egy szenzációs primier meglepetéssel esélyével. Nyiltszíni tapsok, újrászások, szakadatlan finálé tapsok hangzottak el. Nem ismertünk rá a röprizek közönségére és a röprizek színészeire. Semmi fáradság, semmi lehangoltság, sem a nőzótéren, sem a színpadon. A nagy primadonna szédületes iramban mindenkivel magával ragadott, mindenkit kiforgatott köznapis valójából s mindenki köszönetét fogadja ezért. Köszönet a tempóért, azért a nagyszerű művészi teljesítményért, amely ilyen szuggesztív erővel át tudott hatni partnereire éppen úgy, mint a közönségre. Részletezni, boncolni felesleges a Lili tegnap esti röprizét. Az az összhatás, amelyet a vendég szereplő művésznő játéka jelentett, a teljes siker helyegét nyomta rá minden jelenetre. Unzer István főként a második felvonásban tűnt ki. A dalias, szerelmes, csábító hadnagyot temperamentumos eleven erővel játszotta meg. Thuróczy Gyulát ez alkalommal először láthattuk operettben. Bateliere báró, a férfi szerepében. Az igazi színész, kiról mindig, minden nagy drámai szerepében a legjobbakat tudtuk megírni az operettben is megtalálta helyét Szigethy Andor, ki Hypotésis vicomté hálás szerepében a komikumot volt hivatva érvényre juttatni. A frapárs helyzeteket gondos kidolgozásával szép sikerre vitte. Csolnaky Gyula és Markovits Bandi is igen jók voltak.

(L. K.)

ACsokonai-színház műsora:

Március 11. *Stambul rózsája*, operetta. Honthy Hanna m. v. Bérletszünet.
Március 12. *A kis kadet*, Operetta, C) bérlet.
Március 13-14. *Goldstein Számi*, burleszk-operetta. Fenyő Irma és Faludi Kálmán, a pozsonyi magyar színtársulat művészeinek vendégjátéka.
Március 15. Délután: *A kis kadet*, operetta. Olesó helyárok. — Este: *Bánk-bán*, Tragédia. Diszeloadás. — Bérletszünet.

Színházi iroda jelentése.

Kettős ünneplés lesz ma este a színházban. Honthy Hanna, akit szerepe az új Buttykai operettben hosszú időre a Király színházhoz köt, bucsuzik az ő kedves debreczeni közönségétől. Kovács Teres pedig sajnálatos balesetéből felépülve, hosszú idő után először lép a közönség elé.
7 órakor kezdődik kivételesen ma este a *Stambul rózsája* előadása.

Tegnap drágult a buza és a rozs.

Lanyha az értéktőzsde.

A terménytőzsdén az irányzat valamelyest javult, nem olyan mértékben ugyan, mint ahogy azt az amerikai gabonapiacokon az áraukulás indokolta. Chicagóban ugyanis 3 egyenlő centtel drágult a buza, ezel szemben nálunk csak 3000 koronával emelkedett. A rozs 2500 koronával drágult.

A spekuláció még mindig rendkívül tartózkodó és különösen gabonafélékben igen szűk keretek között mozog az üzlet. Buzából egészen felütékt len mennyiség cserélt gazdát és pedig budapesti paritásán 540-545 koronával minőség szerint.

Terménytőzsde.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 532 és fél-535, egyéb 530-532 és fél, 77 kilós tiszavidéki 537 és fél-542, egyéb 535-537 és fél, 78 kilós tiszavidéki 542 és fél-545, egyéb 540-42 és fél, rozs 427 és fél-432 és fél, tak. ár 360-380, sörárpa 450-470, köles 260-270, zab 410-425, tengeri 240-245, kópa 222 és fél-225 luceroa 2000-2100, lóhere 2200-2400.

Ellanyhult az értéktőzsde

A külpolitikai, valamint a németországi, ausztriai és csehországi gazdasági események a nagyjátékosokat erősebb realizálásra készítették. A hangulat emiatt kedvetlen és az irányzat lanyhaságra hajló már a nyitáskor, de az első árfolyamokban ez az eladási kedv még nem nyilvánult meg teljes erejében.

A tegnapi kis lendületnek már nyoma sincs. Nagymértékben hozzájárult a tőzsde elkezdett redéséhez az is, hogy ismét csatlósítás érte a tőzsdét. Azt híresztelték, hogy a nagybancok külföldi tranzakcióiknál történő nagyobb pakett elhelyezéseket a piacon való viszályt úján bonyolítják le.

Kifütni azo ban éppen a Kereskedelmi Bank esetében, hogy az új részvényeket újabb kibocsátás útján szerzi be a bank s éppen ezért a Kereskedelmi Bank is végeredményben mint gy 40.000 koronával alacsonyabban zárult.

Ez események hatása alatt az irányzat általában lanyhulásra hajlott, úgy hogy végeredményben 3-5 százalékos áresések is előfordultak, viszont volt néhány részvény, amely kisebb árnyereséget is fel tudott mutatni.

„A kis kadet“, Farkas Imre poétikus operetteje, mely őt a Nótás kapitány megírására inspirálta, csütörtökön kerül felújításra.

Kacagástól lesz hangos pénteken és szombaton a színház, az ujonnan áldogozott Goldstein Számi bohózatos operette előadásai alkalmából. Fenyő Irma, a pozsonyi magyar színház primadonnája és Faludi Kálmán a pozsonyi kedvenc komikusok játszó a főszerepeket Goldstein Számi bohózatos operettében.

A mozgósínházak műsora

APOLLO: Két sláger egy előadásban. I. Egy forradalmár végzele. Dóra 7 felvonásban. II. A fekete árnyak 5 felvonásban. Igen érdekes és gyönyörű felvételekkel.

VIGSZÍNHÁZ: „Motanzi“ az Oceánok faunája. Ramon Norraró és Alice Terry legújabb és legobb szerepeikben. Kisrő Pilotti burleszk.

Jönnek: A csata. Zoro és Huru. Königsmark. Nibelungok

Zürichi zárlat

Páris 2665, London 2477, Newyork 519 és ötven cad, Brüsszel 2615, Milánó 2122, Hollandia 207 és fél, Berlin 123 és harmadnegyed, Bécs 79-30, Szólia 380, Prága 1545, Varsó 93 és fél, Budapest 72, Bukarest 215, Belgrad 835.

Az aranykorona árfolyama

Egy aranykorona d lárparitáson számolva 14.669 papirkorona.

Ferencvárosi sertésvásár.

Szabadvásári maradvány 380, érkezett 237. Eladott 170. Árak: fiatal könnyű 18-19,5, nehéz 20-22,5. Zártvásáron nem volt forgalom.

darab	Vétel	Eladás
Dollár	72150 K	72780 K
Angol font . .	344000 K	347000 K
Hollandi forint	28598 K	2 874 K
Francia frank .	3714 K	3739 K
Svájci frank . .	13827 K	13981 K
Léva	517 K	525 K
Cseh korona . .	2192 K	2152 K
Lira	2959 K	2977 K
Lei	356 K	358 K
Dinár	1140 K	1162 K
100 n. márka .	17000 K	17164 K
Lenygel márka	13722	13876
Osztrák korona	10205	10265

Gyenge volt az állatvásár.

A keddi debreceni lovasáron kisfelhajítás volt a rossz időjárás miatt. Jöminőségű ló 5-8, közepes 3-5, silány félmilliótól felfelé volt kapható. Kevés állat cserélt gazdát.

A szarvasmarhavásárban is a rossz idő miatt kevés állatot hajtottak fel, ép ezért alig volt üzletkötés. A vágozmarha 8-11 ezer, szarvas borjú 13-17 ezer körül. Fejős tehén 4-7 millió, jázmos ökör 12-15 millió körül mozogott.

Poloskát

svábbogarat, tücsköt, 24 órán belül mindenki kiüríthatja a szaba tartalmazott féregirtóval. Olcsó árban kapható

STERN

festékűl tőben, PIAC-U. 10. Bikavölgy s zomben.

Garantált minőségű patkány és egéirtő allandóan nagyraktár

Alkalmi házvétel! Örült árleszállítás!

A Katz Lipót ur és neje kabai lakosok tulajdonát képező

Debreczenben, Vendégutca 14. szám alatt levő kis családi ház árát, a tulajdonosok nevében és megbizásából, az eddigi 180 millió koronáról a mai napon leszálítom **80 millió koronára!**

Tehát egyszerre leengedünk belőle 100 millió koronát!

Aki legelőbb leteszi a foglalót iródamban (Veres-utca 9. szám alatt) azé lesz a ház!

Cserepes épület, egy lakás van benne. Két szoba, előszoba, konyha, fűszerműhely, baromfi udvar, sertésöl. Villanyvilágítás. Stukaturus, padlószőnyeg. Jó vizű szivattyús kut. Jelentleg Nagy Ernő m. kir. posta és távirat főmérnök ur lakik e házban.

Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda Debrecen, Veres-utca 9.

Maccaroni

olasz módra készítve minden legjobb fűszer- és csemegéüzletben kapható Gyártja

Debreceni Maccaroni és Tésztaárugyár R. T. Széchenyi-utca 48. szám

INGYEN SALAK azonnal hordható az **Arany Bika udvaráról**

Mosott rongyot

vesz a „Tiszántuli Hirlap“ nyomdája, Varga-utca 5. sz.

Hirdirokkantak foglalkoztató ingóságközvetítő (és árubeszerelési vállalat) hirdetései, Szent Anna-utca 12. sz. alatt
Vesz elad háztartási és lakberendezési tárgyakat. — Bizományba elfogad, közvetít. Kaphatók: képek, egy kukorica daráló

Svájci Pikó és Pedál

Női szalmakalapok 80-tól 120 ezer K-ig. PIAC-U. 9.

A Bika szálloda mellett. ÁTALAKÍTÁS 60 EZER K.

Délután **5** órakor jelenik meg a

TISZÁNTULI HIRLAP

Közli a hivatalos érték-papír- és terménytőzsdei záróárfolyamokat

Debrecen egyetlen délutáni napilapja

Telefon könyvnyomda 788, szerkesztőség és kiadóhivatal: 7-89. sz dm.

Apró hirdetések

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlapkiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. — Állami apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

AJÁNLAT

Háználtnak könyveket, egész könyvtárakat állandóan vásárol — Harmathy könyvkereskedése, Fűvészkert-u. 14. H211

Kóser húsvéti kokadi bor 25 liter-től feljebb literenként 17000 koronáért kapható, Széchenyi-u. 25. Weisz-nél. F34

500 katasztrális holdas szabolesi birtok, Debrecen-től 18, vasutállomástól 3 kilométernyire haszonbérbeadó Bővebbet Deák Ferenc-u. 6. ügyvédi irodában. F37

Szólóvevő kapható több ezer. Fajtszámért szavattal Lefkovits Mór, H-Sámson. E109

Szép Mosonéki alma jutányos árban kapható Weisz Mendelnél, Hatvan-utca 36. F53

Mag, garantált, adagja 1000, szegfű 5000 K, koszorú, felirattal 120.000 K. Paczelt-nél. 58

Tavaszi ruhákat, kosztümöt, kabátot, gyermekruhákat legújabb divat szerint jutányosan készítenek és alakítják. Legújabb szabást tanítok. — Trnkáné, Vigkedvü M-u. 52. 46.

Ünnepek leltározását (Jugoszláviába is) optálást, honosítást, fordítást bármely nyelvre leggyorsabban végzi Fuvarlevél felülvizsgálat, Piac-utca 42.; udvarban. H71

Házat, földet, szőlőt adok Vámos-néresen debreceni, nem kerti családi házzal. Hívásra megjelenek. Máthé János Vámospécs. 51

Fehérnemű, gyermekruha varráshoz házakhoz ajánlok. Wilhelm-né, Vigkedvü Mihály-u. 40. E236

LAKÁS, ÜZLET

Uj egy szoba, konyha, nagy udvar-kerttel, esetleg istálló is kiadó, azonnal beköltözhető. Értekezhetni Erzsébet-u. 61. H53

Üzlethelyiség lakással azonnal átadó. Árpád tér 10. E118

Két kisebb butorozott szoba, mellékhelyiségek nélkül azonnal kiadó. Cim a kiadóban. H41

Rádió! Üzletfeleim, valamint a rádió iránt érdeklődők megnyugtatóására tisztelettel közlöm, hogy a ma forgalomban lévő készülékeket drága és hiányosságuk miatt nem tartom. Kérem szíves türelmüket, amíg megfelelő készülékeimet forgalomba hozom, amikor a már a nállam megrendelt készülékeket azonnal fel fogom szerelni. Megrendeléseket irodám állandóan felvesz és felvilágosítással szolgál. Fazekas, Piac-u. 43. — Telefon 5-67. F59

Műhelynek, raktárnak 21 méter hosszú, 5 méter széles épület, házipadlás május 1-től kiadó. Darabos-u. 17. H37

Kiadó azonnal két utcai szoba, előszoba, konyha — mellékkeliséggel együtt. Varga-u. 27. 48

Röfös üzlet kitünő helyen törlesztésre eladó, érdeklődők „Textil” jelűre kiadóra irjanak. F78

Elcserélném Piac-utcai 1 szoba lakásomat mellékutcai ugyanolyannal. Értekezhetni d. u. 3-4 óra között. — Cim a kiadóban. 79

Elcserélném villanyvilágításos nagy szoba, nagy konyha lakásomat hasonlóval. Péczeli-u. 4. 2-ik ajtó 98

Lakás, kevés átalakítással, jószagtartással azonnali kiadó lelépés nélkül. Luther-u. 18. E235

Üzlethelyiség lakással azonnal átadó. Cim a kiadóban. E233

Olesón kiadó szoba egyetemi hallgatóknak vagy magánosoknak. Cim a kiadóban. E237

Utcai butorozott szoba, kosztál — vagy anélkül kiadó, Szücsék, Cserepes-u. 24. E239

Különbejárattal butorozott szobát keresek 15-re. Fogyasztási szövetkezet, Rákóczi-u. 13. E245

2-3 szobás, fürdőszobás lakást keres lelépéssel, esetleg garcon lakással cserél. Sándor ékszerész. H69

Elcserélném egy modern utcai szoba, konyha, spájz két szobával. — Disznótartás megengedve. Virág-u. 14. sz. 101

Egy szoba konyhás lakást adok annak, aki butoromat is átveszi. — Cim a Debreczen kiadóiban. 99

KERESLET

Elvesztett az Arany Bika szálló előtt Márkus Katalin névre szóló okmányok. A becsületes megtaláló szíveskedjék a rendőrségre beadni. Illó jutalomban részesül. 102

Lakóársat keresek. II-ik kereskedelmista fiatalemberhez teljes ellátásra. Cim a kiadóban. F89

ÁLLÁST KERES

„B” listás tisztviselő irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban. — H66

Perfekt gépiró- és könyvelő irodai, esetleg pénztári állást keres. — Cim az Egyetértésnél. E242

Egy jó bizonyítványokkal ellátott volt állami altiszt gazdaságba — uradalomban lévő jobb állásokat keres április 1-re. Cim Gyöngyvirág-u. 13. 94

Jó munkás fiatal férfiszabó segéd, női munkához is értő nőiszabóshoz ajánkozik. Cim a Hajdúföldi-höz kér. H67

Özv. középkorú nő 5 éves leánykájával gazdasszonyi állást keres. Lehetőleg magános úriembernél. özv. B-né, Varga-u. 3. sz. 95

ÁLLÁST KAP

Helyi ügynökök, ki bor-, sör és pálinka-szakmában helyi piacon ismert, azonnali belépésre keresek. Széchenyi-utca 22. E40

Vargakerti lerakatunkhoz közel lakó óvadékképes elárulástól felvétetik. Korona kenyérgyár, Bethlen-utca 23. sz. F57

Német kisasszonyt keresek 3 éves kis fiam mellé Nyiregyházára. Ajánlkozni lehet a Rózsa-áruházban, Debrecen, Alföldi-palota. 61

Aranyat keresek, briliánt, hímis fogat legmagasabb árban veszek!

STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em.

Jó házból való kis leányt keresek nappalra gyermek mellé. Cim Jókai-utca 22. E247

Helyi ügynök és kifizető fin felvétetik. Paplan király, Arany János-u. 61. sz. F88

Szobaleány, feltétlen megbízható s jó megjelenésű azonnal felvétetik. — Kossuth-u. 29. E243

Házmester, kiscsaládú, kerestetik. Megbeszélés személyesen. Jókai-u. 9. Fülepnél. E246

Egy csinos kiszolgáló leányt felvezek Színházi Bodegába, Batthyányi-utca 1. sz. H72

Sürgősen keresek okleveles tanító-nőt falura, ki polgárra előkészít. — Fizetés megegyezés szerint. Levél — „B. A.” Szentpéterszre küldendők. H59

ELADAS

Gyümölcsfák garantált elsőrendű legkiválóbb fajokban, kisebb-nagyobb tételben kapható Szabó fűvészkerti kertésznél lerakat, Fűvészkert 4. 7

Nagyszepesen 6 hold első osztályú szántóföld eladó. Értekezni Arany János-u. 44. H30

Ócska ablaktokok, ajtók és vas-kályhák jutányosan eladók. Alföldi Takarékpénztára Raktár vállalata. Pesti-utca 2. F42

Eladó gyümölcsös, Tócs-kert, Aczél-utca 16. Azonkívül a város közepén 247 négyszögöl üres telek. Értekezhetni Csapó-utca 27., háztulajdonosnál. H35

Eladó 5 öl tölgyhasábfu, ölenként 680.000 korona. Varga-utca 11. H36

Deszkabódé, cserepes; 250 kg-os mázsa súlyokkal; szabadon futó bicikli eladó. Kijgyó-utca 4. F34

Eladó sürgősen és olesó áron a Percezes utca 7. és a Maróthy György-utca 18. számú ház, négy szobás, beköltözhető lakással. F55

Eladó Fancsikán 50 q anyaszéna, 60 q cukorépa, mázsa 30.000. Értekezhetni: Nap 1. szám. F53

Eladó a Csillag-utca 8. számú ház, beköltözhető 3 szobás lakással, ügynökök díjaztatnak. E231

Öndödon, Veréb-dűlőben, a 7 km.-ről eladó 3-4 hold föld. Értekezni Batthyány-u. 17., ügyvédi iroda. H55

Szilvskín bunda olesón eladó, megbízható Szikra áruházban. Piac-u. 71. F81

Eladó Hatvan-utcai kert, Gyepü-scr 23. számú szőlő. Értekezni Vigkedvü M-u. 19. sz. 90

PRECZ Kárpitos
Hatvan u. 41. Hencserek, divány kárpitos és bőr garnitúrák készíttatásában kaphatók

7 hold föld a Bellegelön, 750 négyszögöl a Tegláskertben eladó. Értekezni lehet Harsányi Gusztáv-utca 19. Homokkert. H70

Hajdubagason, a Mátyás-kertben 1881 négyszögöl szőlő eladó. Értekezni Kis-u. 381. sz. E248

Bocskai-kertben nagyobb mennyiségű fajbor hordónkint is eladó. F87

Villanyörre berendezett tűzifa, — fűrés- és aprító gép, — motorral együtt körfűrész szállagok, stráfszeke, talyga eladók. Holczer faterlep. Károly Ferenc József út 3b. H65

Hiladó persaszőnyegeket, Honvéd-utca 32. 1-ső ajtó. 96

Csillag-u. 79. számú ház, azonnal beköltözhető szép négyszobás lakással eladó. Esetleg kisebb házzal vagy kerti lakással elcserélem felvételével. E250

Eladó nagy filegória, esetleg árusító bódénak. Bundi-u. 4. E251

Eladó bent és mészáros üzlet a város legforgalmasabb helyén, berendezéssel vagy berendezés nélkül minden elfogadható ártért. Cim a kiadóban. E252

Eladó a Diószegi-útfélen lévő Györfy szőlőtelepen peronosporamentes. — fajtszita Rizling, Ezerjó, Kövidinka sima szőlővessző. Érdeklődni a helyszínen. E253

Simon-út 6. számú ház beköltözhető 3 szobás lakással eladó. Bővebbet dr. Ádor ügyvédnél a helyszínen vagy Piac-u. 44. alatt. E255

Alkalmi vétel Bodán. 750 kvadrát szőlő, gyümölcsös és lakással eladó más vállalkozás miatt, csak 13 millió koronáért. — Értekezni lehet Móric-u. 9. E256

Eladó modern, minden úri kényelemmel ellátott nagytelkű sarokház. Parkettirozott udvar, gyümölcsfák, baromfiudvar, istálló. Nagytelplomhoz közel. Csemet-u. 7. E257

Nagy magyar hold szántóföld hely területen eladó, esetleg bérbeadó. — Értekezhetni délután 2-3 között. — Sas-u. 4. I. em. 4. H254

20 hold föld eladó, prima fekete homok a Kondorosnál. Bővebbet Hatvan-u. 22. E243

VEGYES

10 milliót koszt-kamatra keresek ingatlan fedezetre vagy kezizálogra. Egyetértésbe cim. E97

Pénzkölcsönöket ingatlanra, befektetéssel, legjutányosabban közvetítő pénzeket elhelyez a Közvetítő Bank Piac-u. 42. 662

Bérbeadom 50 holdas banki tanyát 18 hold vetéssel, — 5 hold öndödi földet, azonnal elfoglalható. Értekezni Nyomatató-u. 12. E52

Hötygék! Urak! Házasságot díszkörtén sikerrel Daróczy né közvetítő Nősülne nyugdíjas kereszény tisztviselő. Uradalmi intéző. Izraelita úri emberek, stb. Díjtalan felvilágosítás Daróczy né. Debrecen, Arany János-utca 15. F64

Jókedvű úri leány levelezni. Levelet az Egyetértéshez „Jó pajtas” jellegre kérek. E232

Frühlingswachen Anfrage in der Redaktion Egyetértés, bitte übernehmen, Frühlings-stürme. E233

„Eletum” jellegre levél ment a Hajdúföld kiadóhivatalába, kérem átvenni. H64

4 milliót adok kölcsön kizárólag arany fedezetre. Cim Egyetértés kiadóban. E241

Szórakozó és mozi partnert keres inteligens fiatalember, „Uri fiu” jellegre az Egyetértéshez. E234

Elvesztett a nögyelet szombati mulatságán egy R. H. betűs női csipke-zsebkendő és egy züst cigarettetárcsa. Megtaláló szíveskedjék elküldeni Piac-u. 19. sz. II. em. Rothschnak. E242

Farkaskutya sárga és hátán fekete árnyalattal, him, szombaton elvesztett. Nyomra vezető vagy megtaláló jutalomban részesül. Részlet állatorvosnál, Arany János-u. 27. sz. E243

Középkorú vagyonos özvegyember hozzáillő magános nőt keres feleségül. Irjon a Tiszántúli kiadóba levelet „Özvegy” jellegre. 95

Jó gyártmányú zongora bérbeadó. Cim a kiadóban. 99

800 négyszögöl szőlő, 2 szobás lakással bérbeadó. Értekezhetni István malom, almolnár. 91

Izraelita feltétlen megbízható, háztartás minden ágában gyakorlott, — egyedül álló intelligens nő németben is perfekt, állását mielőbb változtatni kívánja, özv. Mandel Vilmos Páterfia-u. 48. Frank címén. E240

A Debrecen Kölcsonos Segélyező Egyület megkezdte a lejárat 36 és 96 ik évtársulatok kényveinek beváltását, törzsbetétenként 300 K-ával, valamint az üzletrészek után az 1924. évi oszalék kifizetését.

Haszonbérbe kiadó Debrecen közepén 5 holdas kitünő karban lévő szőlő szép kerti nyaralóval, többrendbeli lakással, melléképületekkel, elsőrendű fajszőlővel, szép gyümölcsösökkel, szőlő és pincégazdasági teljes felszereléssel egy vagy több évről. Felvilágosítást nyújt: Adonyi ügyvéd, Piac-u. 68. Telefon 4-94. 190

Elsőpendü kárpitos
Készítők: József Varga-utca 1. sz., Szent Anna-utca sarok
KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

OLMOT

bármely mennyiségben vaslapunk nyomdája, Varga-utca 5